

T.C. Sağlık Bakanlığı
Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

Sağlıkta Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Bülteni - ÖZEL EK

DSÖ63. Avrupa
Bölge Komitesi
Toplantısı
Özel Eki

Ekim 2013 – EK

Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi 63. Bölge Komitesi Toplantısı 16 – 19 Eylül 2013, İzmir

Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi 63. Bölge Komitesi Toplantısı'nı **16-19 Eylül 2013** tarihleri arasında İzmir Çeşme'de düzenlendi.

Organizasyonunu ve ev sahipliğini Bakanlığımızın yaptığı toplantıya başta **Sayın Bakanımız Dr. Mehmet Müezzinoğlu**, DSÖ Avrupa Bölge Direktörü **Sayın Zsuzsanna Jakap**, DSÖ Genel Direktör Yardımcısı **Asamoah-BAAH** ile DSÖ'den pek çok temsilci, **Belarus, Kıbrıs Rum Kesimi, KKTC, Kazakistan, Moldova, Litvanya, Letonya, Özbekistan, Makedonya, Ukrayna, Sırbistan** Sağlık Bakanları, **Yunanistan, Bulgaristan, Azerbaycan, Türkmenistan ve Tacikistan** Bakan Yardımcıları ile Gürcistan Devlet Başkanı Eşi Hanımefendi **Sandra Elisabeth Roelofs** olmak üzere **51 ülkeden** üst düzey yöneticilerle birlikte yaklaşık 500 kişi katıldı. Toplantıya ev sahipliği yapan ülke olmamız nedeniyle, Sayın Bakanımız **Dr. Mehmet Müezzinoğlu**, Komitenin Başkanlığını yürüttü. Ülkemiz geçmişte de **15-19 Eylül 1997'de** 47.DSÖ Avrupa Bölge Komitesi Toplantısına İstanbul'da ev sahipliği yapmıştı.

Toplantı, **“Herkes için Sağlık: Daha iyi bir dünya için yeni yollar”** temasıyla **EXPO 2020** için aday olan İzmir'de düzenlenen en önemli etkinliklerden birisi olması nedeniyle de ayrı bir önem taşımaktadır.

Komitenin ana gündem başlıkları:

- Sağlık 2020 – Uygulama ve İzleme Çerçeve Planı ve Sağlıkın Sosyal Belirleyicilerinin Uygulama Raporu ile Avrupa Bölgesinde Sağlık Eşitsizlikleri Raporu
- İnvaziv Sivrisinek Vektörleri ve Yeniden Önem Kazanan Vektörle Bulaşan Hastalıkların Kontrolü ve Sürveyansı için Bölgesel Çerçeve Planı
- Avrupa Ruh Sağlığı 2014–2020 Eylem Planı
- Kızamık-Kızamıkçığın Eliminasyonu 2013–2015 Hızlandırılmış Eylem Planı
- DSÖ Reformu.

Bu kapsamda komitede **11 Rezolüsyon** ile, Kazakistan'da Temel Sağlık Hizmetleri ve Türkiye'de Acil ve İnsani Yardımlarda Hazırlıklılık konuların çalışacak olan Coğrafi Dağıtılmış Ofis açılması ile ilgili **2 karar** alındı.

16 Eylül 2013, Pazartesi

DSÖ Avrupa Bölgesi Direktörü Zsuzsanna Jakab, bölgede son bir yılda yürütülen çalışmalara dair ayrıntılı bir rapor sundu. Rapora cevaben Ülkemizin de arasında olduğu birçok bölge ülkesi geri bildirimlerde bulundular.

Sağlık 2020 alanında yürütülen çalışmalara destek veren konuşmalarda, 2015 sonrası kalkınma gündemi ve sağlıkta evrensel kapsayıcılık ile ilişkilendirilerek, Sağlık 2020'nin mevcut ulusal programlara entegrasyonu ve uyumlaştırılması çalışmalarından bahsedildi.

Avrupa Birliği Üye Ülkeleri adına konuşma yapan Litvanya delegasyonu, ulusal hedeflerin ülkelerin farklı gelişmişlik düzeyine göre dikkate alınması gerektiğinin altını çizdi. Finansal ve idari kaynakların, yeni girişimlerin ortaya konulması için kullanılmasından ziyade, hâlihazırdaki mevcut girişimlerin uygulanması için kullanılmasının daha önemli olduğu ifadesine Norveç kaynakların kısıtlı aktarılabilirliği ifadesi ile destek verdi.

Avusturya ve Almanya çoklu ilaca dirençli Tüberküloz konusundaki kararlılığın sürdürülmesi gerektiğini, Almanya ve Birleşik Krallık AMR nedeniyle ortaya çıkan risklere yönelik farkındalığın artması gerektiğini, Moldova Cumhuriyeti kızamık ve kızamıkçığın da aralarında bulunduğu diğer bulaşıcı hastalıkların devam eden sağlık sorunlarından bahsetti. Rusya delegasyonu ülkesinin BOH ile mücadele konusundaki uzun süreli kararlılığını diler getirirken, Ülkemiz yaptığı konuşmada ülkemizin Tütün Mamullerinin Yasası Ticaretinin Önlenmesine İlişkin Protokolü onayladığından bahisle Tütün ile mücadelesini bu alandaki çalışmalarıyla kararlılıkla sürdüreceğini ifade etmiştir.

16 Eylül 2013, Pazartesi (devam)

Sayın Bakanımız ve Zsuzsanna Jakab, bir basın toplantısı gerçekleştirdiler.

Sayın Bakanımız toplantıda, Sağlık alanındaki son gelişmelerden birinin de Sağlık 2020 ilkelerinin ardından geliştirilen 2013-2017 yıllarını kapsayan **Ulusal Stratejik Eylem Planı** olduğunu belirtti. Türkiye'nin şu anda yerinden edilmiş ve ülkemizde bulunan **Suriye Arap Cumhuriyeti** vatandaşlarına kendi halkıyla aynı sağlık hizmetini sunduğunu ifade etti. Acil durumlarda ihtiyaç duyulduğunda etkinleştirilebilmesi amacıyla, ülkelerin desteklenmesi için daha fazla mekanizmanın geliştirilmesi konusunda DSÖ'ye çağrıda bulundu. Ayrıca, DSÖ'nün Suriye Arap Cumhuriyeti'nde yaşanan çatışmalardan etkilenen insanlar için sağlık destek amacıyla Türkiye'nin güneyinde bir ofis açacağını bildirdi.

DSÖ Avrupa Bölge Direktörü **Zsuzsanna Jakab** ise DSÖ Avrupa Bölge Ofisi'nin Sağlık 2020'nin uygulanmasında üye ülkelere yardımda bulunacağını belirtti. Ayrıca, anne ölüm oranının 1990 yılından itibaren % 54 düşüş gösterdiğini, son 20 yılda alkol tüketiminde önemli bir düşüş kaydedildiğini, ancak doğuda bir artış olduğunu vurguladı. Avrupa Bölge Ofisinin AIDS, Tüberküloz ve Sıtma ile mücadelede üye ülkeler ve Küresel Fon ile birlikte çalıştığını belirtti. Türkiye'de geçici koruma altında bulunan Suriyelilere yüksek kalitede sağlık hizmetleri sunulmak üzere BM sağlık-ihtiyaçlar-değerlendirmeler misyonunun DSÖ tarafından koordine edilerek ülkemizin güneyinde kampların oluşturulduğunu ifade etti.

17 Eylül 2013, Salı

Bakanlar öğle yemeğinde “Artan bir Halk Sağlığı Tehdidi Olarak Antimikrobiyal Direnç ve Tütün Kontrol Çerçeve Sözleşmesinin DSÖ Avrupa Bölgesi’nde Uygulanması” konuları görüşüldü.

Ana toplantı dışında ayrı bir salonda, Moderatörlüğünü DSÖ Avrupa Bölge Ofisi Bulaşıcı Olmayan Kronik Hastalıklar ve Yaşam Bölümü Müdürü Dr.Gauden Galea’nın yaptığı; “Çocuklara Kötü Muamele ve Çocukluktaki Diğer Olumsuz Deneyimlerin Önlenmesi” konusunda bir Teknik Brifing düzenlendi.

Oturumun eşbaşkanlığını eski müsteşar yardımcımız Sayın Ömer Faruk Koçak ile birlikte İsveç Sağlık Genel Müdürlüğünden Dr.Bosse Pettersson yaptı. Oturumda Liverpool John Moores Üniversitesinden Prof. Mark Bellis, Norveç Halk Sağlığı Okulu Müdürü DrBjørnGuldvog, Birleşik Krallık Sağlık Genel Müdürlüğünden Kathryn Tyson ve Türkiye Halk sağlığı Kurumundan Prof.Dr. Sibel Örsel konu ile ilgili, dünyada ve çeşitli ülkelerdeki durum ile ilgili konuşma ve sunumlar yaptılar.

Oturum esnasında DSÖ Avrupa Bölge Ofisi, Şiddet ve Yaralanmalar Birimi program Yöneticisi Dr.Dinesh Sethi“Çocukluk döneminde Kötü Muamelenin Önlenmesi Avrupa Raporu”nu sunarak bazı ayrıntılarından bahsetti.

18 Eylül 2013, Çarşamba

Komite “İnvaziv Sivrisinek Vektörleri ve Yeniden Önem Kazanan Vektörle Bulaşan Hastalıkların (DengAteşi ve Chikungunya Ateşi gibi) Kontrolü ve Sürveyansı için Bölgesel Çerçeve Planı”nı onaylandı.

Kızamık ile Kızamıkçığın Eliminasyonu İlerleme Raporu ve Eliminasyonun 2015 Yılına Kadar Başarılması için Hızlandırılmış Eylem Paketi gündem maddesi ile ilgili olarak DSÖ ve üye ülkeler tarafından, aşılama çalışmalarının ve sistemin güçlendirilmesi, sürveyansa önem verilmesi, iletişim, bilgilendirme ve savunuculuk gibi birtakım çalışmaların önemine değinen konuşmalar yapıldı. Ayrıca aşı karşıtı grupların çalışmaları zorlaştırmasına karşı alınabilecek birtakım önlemlerden bahsedildi. Konu ile ilgili DSÖ tarafından da bir durum kâğıdı yayınlandı.

Komitelerde Dünya Sağlık Asamblesi ve İcra Kurulu'nda son 10 yılda onaylanan ve hala yürürlükte olan rezolüsyon ve kararlara ilişkin konularla ilgili olarak DSÖ tarafından yapılan sunumda, 46 çözüm kararı ile ilgili son bir çözüm kararı ortaya kondu.

19 Eylül 2013, Perşembe

66.Dünya Sağlık Asamblesinde onaylanan Ruh Sağlığı Eylem Planı uyarınca, DSÖ Avrupa Bölge Ofisi tarafından hazırlanan ve bölgesel düzeydeki “Avrupa Ruh Sağlığı 2013-2020 Eylem Planı” onaya sunuldu ve kabul edildi.

Eylem planının 7 hedefi bulunmaktadır;

- Yaşam boyu iyi ruh sağlığı için eşit fırsatlar;
- Ruh sağlığı sorunları olanların insan hakları;
- Toplum sağlığı önceliği ile ulaşılabilir ve uygun ruh sağlığı hizmetleri;
- Saygın, güvenilir ve etkili tedavi;
- Herkes için iyi fiziksel ve ruhsal sağlık sunan sağlık sistemleri;
- Diğer sistem ve ortaklar ile koordineli çalışan ruh sağlığı sistemleri;ve
- Sağlıklı bilgi ve bilgiye dayalı ruh sağlığı sistemlerinin yönetimi ve sunumu.

Konu ile ilgili DSÖ tarafından ayrıca bir durum kâğıdı yayımlandı.

Bir oturumda ayrıca Dünya Sağlık Asamblesi ve İcra Kurulu tarafından ortaya konulan çeşitli rezolüsyon ve kararları yeniden ele alındı.

- DSÖ Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Önlenmesi ve Kontrolü 2013-2020 Küresel Eylem Planının uygulanmasını desteklemek üzere DSÖ tarafından bir Küresel Koordinasyon Mekanizması (GCM) kurulması planlandığı ifade edildi. Mekanizmaya dair ülkeler görüşlerini bildirdiler.
- 2015 sonrası kalkınma gündemi ve bin yıl kalkınma hedefleri konularındaki tartışmalarda sağlıkta evrensel kapsayıcılık için çaba sarfedilmesi gerekliliği ile gündemin kapsamının, BOH da içerecek şekilde genişletilmesi dile getirildi.

19 Eylül 2013, Perşembe (devamı)

- Uluslararası Sağlık Tüzüğü çalışmalarının tamamlanması için uzatma talebinde bulunan 21 ülkeden, yeni bir uzatma istemeleri durumunda, Haziran 2014'ten en az 4 ay öncesinde, gerekçelerin de bulunduğu yazılı resmi taleplerine açık bir eylem planı da eklemeleri talep edildi.
- 2011–2020 çocuk felcinin eradikasyonu alanında atılması gereken adımları da içeren Küresel Aşı Eylem Planı, komitede ele alındı. DSÖ tarafından aşılama, birtakım eksiklikler olması nedeniyle, rutin çocuk felci takvimine en az bir doz IPV'nin eklenmesi ve 2016 yılına kadar OPV2'nin takvimden çekilmesi yönündeki değişiklik önerisi dile getirildi. 67.DSA'da izleme ve sorumluluk çerçeve planının ortaya konulacağı da belirtildi.

İlerleme Raporları konusunda delegasyonların geri bildirimlerine açık bir oturum yapıldı. Oturumda;

- Çoklu ve Yoğun İlaça Dayanlı Tüberkülozun DSÖ Avrupa Bölgesinde Önlenmesi ve Mücadelesi 2011–2015 Konsolide Eylem Planının Uygulanması,
- Avrupa Bölgesinde Tütün Kontrolü,
- 2007–2012 Avrupa Gıda ve Beslenme Politikaları İkinci Eylem Planının Uygulanması,
- 2012–2016 Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Önlenmesi ve Kontrolü Avrupa Stratejisinin Uygulanması Eylem Planı,
- Sağlıkla İlgili Bin Yıl Kalkınma Hedeflerine ulaşmak için kaydedilen ilerleme,
- DSÖ Avrupa Bölgesinde Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün (2005) Uygulanması,
- Antibiyotik Direnci Avrupa Stratejik Eylem Planının Uygulanması konuları ele alındı.

Sayın Bakanımız Dr. Mehmet Müezzinoğlu'nun Gerçekleştirdiği İkili Görüşmeler

İzmir, Çeşme'de düzenlenen Dünya Sağlık Örgütü 63. Avrupa Bölge Komitesi sırasında bazı Bakanlar ile ikili görüşmeler gerçekleştirdi.

MAKEDONYA Sağlık Bakanı Nikola Todorov ile yapılan görüşmede, Konuk Bakan Todorov'un talebi doğrultusunda önümüzdeki yıl Nisan ayında Makedonya'ya sağlık haftası düzenlenmesi kararlaştırıldı.

UKRAYNA Sağlık Bakanı Sayın Raisa Bogatyrova ile yapılan görüşmede ülkemiz ile Ukrayna arasında 1998 yılında imzalanan mevcut sağlık işbirliği anlaşmasının güncellenmesi konusunda mutabık kalındı ve oluşturulacak teknik ekipler aracılığıyla konuyla ilgili çalışmalara başlanması kararlaştırıldı.

SİRBİSTAN Sağlık Bakanı Djukic Dejanovic ile yapılan görüşmede ise iki ülke arasında bir sağlık işbirliği anlaşması imzalanması ve özellikle bulaşıcı olmayan hastalıklar, kardiyovasküler hastalıklar, obezite ve diyabet konularında işbirliği yapılması ele alındı.

BELARUS Sağlık Bakanı Vasily Zharko ile yapılan görüşmede de, 2009 yılında imzalanan ancak henüz yürürlüğe girmeyen sağlık işbirliği anlaşmasının mevcut durumu konuşuldu ve özellikle beyin cerrahisi alanında uzman değişimi konusunda işbirliği yapılmasına karar verildi. Ayrıca Konuk Bakan Zharko, ülkemizin sigara ile mücadele alanındaki başarısını takdir etti ve bu alandaki mevcut dokümanları talep etti.

ÖZBEKİSTAN Sağlık Bakanı Anvar Alimov ile yapılan görüşmede ise Konuk Bakan bugüne kadar yapılan yardımlar ve Özbek sağlık personeline verilen eğitimlerden dolayı teşekkür etti.